

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร

1.1.2 เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร

1.1.3 เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 เขต โดยมีประชากรผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต จำนวน 50 คน ครูที่ทำหน้าที่ประกันคุณภาพของสถานศึกษา จำนวน 67 คน ครูปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต จำนวน 368 คน สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร 50 เขต รวมทั้งสิ้น จำนวน 485 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษา จำนวน 44 แห่ง สำหรับผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ 1) ผู้อำนวยการ กศน.เขต จำนวน 44 คน จากสถานศึกษาทั้ง 44 แห่ง 2) ครูที่ทำหน้าที่

ประกันคุณภาพของสถานศึกษา แห่งละ 1 คน จำนวน 44 คน จากสถานศึกษาทั้ง 44 แห่ง 3.ครู กศน.ที่ทำงานในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 191 คน รวมได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 279 คน

1.2.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 1 ชุด คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.977

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 279 ฉบับ ได้รับคืนเป็นฉบับที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
1) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2) การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาใน และ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation)

1.3 ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดของการศึกษาปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ได้ดังนี้

1.3.1 เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร พบว่า

ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร มีระดับพฤติกรรมโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.53) ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ X_7 การติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ X_3 วัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.60) X_1 ภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.67) X_6 การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.57) X_4 โครงสร้างองค์กร ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.56) X_1 แรงจูงใจ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.67) และ X_5 เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

1.3.2 เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร พบว่า

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับการดำเนินงานคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ Y_3 การนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.53) รองลงมาคือ Y_5 การพัฒนาการปรับปรุงการศึกษา ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.58) Y_1 การศึกษาและเตรียมการ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.56) Y_4 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.58) Y_6 การเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.64) และ Y_2 การวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

1.3.3 เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร พบว่า

ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ในระดับสูง ($r = 0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง คือ X_3 วัฒนธรรมองค์กร ($r = 0.70$) ส่วนในด้าน X_1 ภาวะผู้นำ X_2 การจูงใจ X_4 โครงสร้างองค์กร X_5 เทคโนโลยี X_6 การทำงานเป็นทีม และ X_7 การติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานครมีประเด็นสำคัญมาอภิปรายดังนี้

2.1 ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร มีระดับพฤติกรรมโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของศรีสมร แป้งหอม (2545, น. 137) ที่ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมในระดับมาก และผลการวิจัยของ สุขาย จินะเสนา (2548, น. 140) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่าปัจจัยการบริหารอยู่ในระดับมาก อาจเป็น

เพราะว่าผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้ใช้ปัจจัยในการบริหารสถานศึกษา ในการติดต่อสื่อสาร วัฒนธรรมองค์กร ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีม โครงสร้างองค์กร เทคโนโลยี และ แรงจูงใจในการบริหารตามลำดับ

2.2 ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร เป็นรายด้าน ได้ดังนี้

2.2.1 ภาวะผู้นำ จากการศึกษาค้นคว้าในภาพรวมมีการแสดงพฤติกรรมในระดับมาก เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีการกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างความตระหนัก ในการทำงานเพื่อประสิทธิภาพ ของงานในอนาคต พร้อมมีแนวทางแก้ไขปัญหา พร้อมประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้เป็น อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วานิช ประทุมพันธ์ (2545, น. 142) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม

2.2.2 แรงจูงใจ พบว่า ผู้บริหารมีการแสดงพฤติกรรมในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาย จินะเสนา (2548, น. 143) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากันต์ พบว่า ทั้งเก้าปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทัศนคติและทักษะ รองลงมา คือ การมีภาวะผู้นำ คุณภาพการสอนของครู การสื่อสาร ทีมทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน ความร่วมมือและการสนับสนุนจากแหล่งอื่น การนิเทศ กำกับและ ติดตามการจัดการศึกษา และระบบคุณภาพและขอบข่ายความรับผิดชอบตามลำดับ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยเขต ได้สร้างจุดมุ่งหมายในการทำงาน พร้อมเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะ ต่าง ๆ ให้เห็นความสำคัญในตัวบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานให้เป็นรูปธรรม

2.2.3 วัฒนธรรมองค์กร จากการศึกษาค้นคว้าในภาพรวมผู้บริหารมีการแสดงพฤติกรรม ในระดับมาก ซึ่งพบว่า ผู้บริหารให้บุคลากรปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนและมีมาตรฐานในการ ปฏิบัติงาน และผู้บริหารสร้างความเข้าใจ กฎ ระเบียบ ลำดับขั้นในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ บุพการณ ภิญญเจริญ (2544, น.113-118) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามปัจจัย หลักเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น

2.2.4 โครงสร้างองค์กร พบว่า ผู้บริหารมีการดำเนินการในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้อง กับผลงานวิจัยของเก็จกนก เอื้อวงศ์ (2546, น. 12) ที่ได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็น อุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าปัจจัยภายในที่ส่งเสริม การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ด้านสภาพ ทางการกายภาพ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ

อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขต ได้ จัดโครงสร้างองค์กรที่มีความยืดหยุ่นมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ พร้อมจัดให้มีสายการ บังคับบัญชาที่สั้นทำให้สะดวกในการติดต่อสื่อสาร

2.2.5 เทคโนโลยี ผู้บริหารมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ กำพล ฤทธิ์รักษา (2545, น. 83) ที่ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ใน

โรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่าปัจจัยการบริหารอยู่ในระดับมาก

อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขตจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่นำเข้ามาใช้ในงานให้การดำเนินงาน

2.2.6 การทำงานเป็นทีม ผู้บริหารมีการดำเนินงานในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ชาญวุฒิ เจริญจำรูญ (2548, น. 135) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยมีการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การทำงานเป็นทีม วิสัยทัศน์ ปรัชญา และเป้าหมาย ตามลำดับ อาจเป็นเพราะ การทำงานเป็นทีมเป็นปัจจัยสำคัญที่สำคัญที่ส่งผลให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 51) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา มิใช่เป็นเรื่องของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะและมีใช่เป็นการดำเนินงานแบบต่างคนต่างทำ แต่เป็นเรื่องที่ทุกคนจะต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและมีความเชื่อมโยงระหว่างภารกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษาทั้งงานด้านวิชาการ ด้านบริหาร กิจการนักเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการ โดยจะต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วางแผนการทำงาน ออกแบบการประเมินตนเอง แล้วช่วยกันทำและพัฒนาปรับปรุง โดยเรียนรู้แลกเปลี่ยน ปรัชญาหรือและพึงพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ผู้บริหารได้สร้างความน่าเชื่อถือและแรงจูงใจในทีมงาน ,ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหา สร้างบรรยากาศของ ความไว้วางใจให้กับสมาชิกทีมงาน มีการทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2.2.7 การติดต่อสื่อสาร ผู้บริหารมีการดำเนินงานในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร กระบวนการติดต่อสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการเชื่อมโยงความคิดจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลกลุ่มต่าง ๆ โดยใช้วิธีการและสื่อหลาย ๆ ทาง เพื่อให้บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วนนอกจากนี้การติดต่อสื่อสารทำให้กิจกรรมการจัดระบบภายในองค์กรมีความสอดคล้องกัน มีการปรับพฤติกรรมทำให้การแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูล เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ จันทรเพ็ญ กลัปดี (2547, น. 133) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ภาวะผู้นำ ทรัพยากรบุคคล และการติดต่อสื่อสาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ พูลสมบัติ (2548, น. 139) ที่ศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในภาพรวมและรายด้านในระดับมาก

2.3 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาได้มีการนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ โดยมีการจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ทำแผนปฏิบัติการ การปฏิบัติงานของสถานศึกษา ทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของกลุ่มงาน สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา มีการประชุมชี้แจงการทำแผนปฏิบัติการ และมีการทำแผนปฏิบัติการสอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และมีการพัฒนาปรับปรุงการศึกษา โดยสถานศึกษา มีการจัดตั้ง คณะกรรมการศึกษาและนำข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน เพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินภายนอก มีการศึกษาและเตรียมการโดยมีการตั้งคณะทำงานศึกษาและพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เหมาะสม มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักศึกษา ให้เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา พัฒนารูปแบบและระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมกับสถานศึกษา มี การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลตามแผนและปฏิทินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ คณะกรรมการสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนทราบในโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีการเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก โดยมีการประสานงานกับองค์กรประเมินภายนอก เกี่ยวกับระบบหรือขั้นตอนการประเมินวิธีการประเมินและระยะเวลาการประเมิน จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม รับการประเมินภายนอกให้แก่ ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ให้เข้าใจ และวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ทำแผนปฏิบัติการ การปฏิบัติงานของสถานศึกษา ทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของกลุ่มงาน สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาล้างกับผลงานวิจัยของ ชาญวุฒิ เจริญจำรูญ (2548, น. 101-107) ได้ทำการวิจัย เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ และพบว่าระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในลำดับสุดท้าย คือการมีส่วนร่วมของชุมชน

2.4 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับสูง โดยในรายด้าน มีระดับการดำเนินงาน ในด้านการศึกษาและเตรียมการ การนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ การตรวจสอบและการทบทวนคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของสุนีย์ ทองห่อ (2548, น. 105) ที่ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ปัจจัย การบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทางบวกในระดับสูง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสัลมาน สะบูติง (2551, น. 104-105) ที่ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ทางบวกในระดับสูง แยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

2.4.1 การศึกษาและเตรียมการ จากการศึกษาด้านการศึกษาและเตรียมการ มีระดับการดำเนินงานรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการตั้งคณะทำงาน ศึกษาและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เหมาะสม มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักศึกษา ให้เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา พัฒนารูปแบบและระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมกับสถานศึกษา

2.4.2 การวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาภาพรวมในรายด้าน อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะสถานศึกษา จัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ทำแผนปฏิบัติการ การปฏิบัติงานของสถานศึกษา ทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของกลุ่มงาน สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา มีการประชุมชี้แจงการทำแผนปฏิบัติการ และมีการทำแผนปฏิบัติการสอดคล้องกับ มาตรฐานคุณภาพการศึกษา มีการประชุมชี้แจงการทำแผนปฏิบัติการ และมีการทำแผนปฏิบัติการ สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

2.4.3 การนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ จากการศึกษาภาพรวมใน รายด้านอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะสถานศึกษา ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์ และกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนอย่างชัดเจน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา การนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล มีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการประกันคุณภาพ มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษา มีการทบทวน แผนการ ประกันคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

2.4.4 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาในภาพรวม รายด้านอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลตามแผนและ ปฏิทินงานการประกันคุณภาพการศึกษามีการแต่งตั้งบุคลากรให้เหมาะสมกับงานและได้จัดทำปฏิทิน การประกันคุณภาพชี้แจงแก่บุคลากรในการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนทราบใน โอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ได้สร้างเครื่องมือ และจัดทำคู่มือตรวจสอบติดตามและประเมินผล การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูล ตามแผนการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2542, น. 67-68) ระบุว่า การสรุปและการรายงานผลของคณะกรรมการตรวจสอบ ทบทวน และ ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จะทำให้สถานศึกษาทราบถึงผลสำเร็จ หรือความก้าวหน้าของ การดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา

2.4.5 การพัฒนาการปรับปรุงการศึกษา การดำเนินงานโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษา มีการจัดตั้งคณะกรรมการศึกษาและนำข้อมูลเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษามาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน เพื่อ รองรับการประกันคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินภายนอก พัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นระบบที่มีคุณภาพที่เหมาะสมอยู่เสมอ ตามลำดับซึ่งสถานศึกษามี การนำข้อมูลการดำเนินงานประจำปี เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อเป็นการนำเสนอผลการ

ปฏิบัติงาน และปรับปรุงผลการปฏิบัติงานเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการประเมินภายนอก

2.4.6 การเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก ระดับการดำเนินงานโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสถานศึกษาประสานงานกับองค์กรประเมินภายนอกเกี่ยวกับระบบหรือขั้นตอนการประเมินวิธีการประเมินและระยะเวลาการประเมิน เพื่อเป็นการเตรียมรับการประเมินการเตรียมบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนและวิธีการรับการประเมินจากองค์กรภายนอก เป็นการเตรียมรับการประเมินจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม รับการประเมินภายนอกให้แก่ ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนให้เข้าใจ จัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจให้ครู นักเรียน กรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนในการประเมินภายนอกอย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นการซักซ้อมความเข้าใจระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชน

2.5 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยการบริหาร มีความสำคัญต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีส่วนช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต โดยวัฒนธรรมองค์กรการปฏิสัมพันธ์ในการดำเนินงานตามวัฒนธรรมขององค์กร ทำให้ผู้บริหารเกิดภาวะผู้นำในการดำเนินงาน พร้อมส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยมีการทำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้เพื่อการพัฒนาปรับปรุงการศึกษา และมีการศึกษาเตรียมการ สอดคล้องกับ กาญจนา ดอกสันเทียะ (2550) ได้ศึกษาผลการใช้แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลขามสะแกแสง (ศรีรัฐประชานุเคราะห์) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานประกันภายในต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ จากการค้นพบของการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

3.1.1 สร้างความตระหนักในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรของสถานศึกษาปฏิบัติอย่างต่อเนื่องต่อไป สม่่าเสมอ เพื่อให้เป็นการปฏิบัติงานเป็นประจำ เป็นระบบตามการดำเนินงานของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และนำมาตรฐานตัวบ่งชี้ของการดำเนินงานประกันภายในสถานศึกษานำไปปฏิบัติจนกว่าจะมีการปรับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ใหม่

3.1.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตผู้บริหารควรสนับสนุนให้คณะครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องได้รับการศึกษาดูงาน เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่อง

3.2.1 ควรศึกษาพัฒนาการบริหารด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต

3.2.2 ควรส่งเสริมปัจจัยการศึกษาและการเตรียมการประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต

